

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องการเสริมสร้างศักยภาพโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรี เป็นรูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (mixed-method research) 3 รูปแบบ โดยดำเนินการสำรวจศักยภาพการท่องเที่ยวชุมชนในจังหวัดจันทบุรี จากนั้นใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพในลักษณะการสนทนากลุ่ม และทำการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรีในการประชุมเชิงปฏิบัติการด้วยการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (semi-experimental research) ในลักษณะกลุ่มเดียว (The single group time series design)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย กำหนดออกเป็น 3 กลุ่มภาคที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจันทบุรีคือ (1) ผู้แทนจากองค์กรภาครัฐ (2) ภาคเอกชน และ (3) ภาคประชาชน ซึ่งกลุ่มภาคีผู้ประกอบการการท่องเที่ยวจันทบุรีทั้งหมด 4,256 คน (กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559) กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Yamane, T. (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างภาคีผู้ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรีจำนวน 367 คน และเพื่อป้องกันความผิดพลาดระหว่างการเก็บข้อมูลจึงกำหนดให้มีกลุ่มตัวอย่างภาคีการท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรีทั้งหมด 400 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างภาคีการท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรีดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็น (probability sampling) มีขั้นตอนการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multistage sample sampling) ดังนี้

1. ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (cluster sampling) ตามอำเภอในจังหวัดจันทบุรีที่มีความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งอำเภอในจังหวัดจันทบุรีมีทั้งหมด 10 อำเภอ เหลือ 5 อำเภอที่มีการจัดการท่องเที่ยวที่โดดเด่น คือ อำเภอเมืองจันทบุรี อำเภอแหลมสิงห์ อำเภอท่าใหม่ อำเภอขลุง และอำเภอเขาคิชฌกูฏ

2. ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified sampling) จะได้ภาคีผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรี จาก 5 อำเภอ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 การสุ่มตัวอย่างภาคีเครือข่ายผู้ประกอบการท่องเที่ยว

อำเภอแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรี	กลุ่มประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อำเภอเมือง	1,256	118
อำเภอท่าใหม่	1,065	100
อำเภอแหลมสิงห์	693	65
อำเภอขลุง	839	78
อำเภอเขาคิชฌกูฏ	403	39
รวม	4,256	400

อย่างไรก็ตาม การวิจัยครั้งนี้จำเป็นต้องสร้างรูปแบบการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่เหมาะสมในจังหวัดจันทบุรี คณะผู้วิจัยจึงใช้การสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (non-probability sample sampling)

ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจงตัวแทนจากภาคีการท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 30 คน เพื่อทำการสร้างรูปแบบการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรี และทดสอบรูปแบบการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรีที่เหมาะสม โดยวิธีการสนทนากลุ่มเป็นผู้รู้ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวในชุมชน

ตัวแปรการวิจัย

ตัวแปรการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วยตัวแปรหลักๆ ได้แก่

1.1 ศักยภาพของชุมชน การศึกษาศักยภาพชุมชน โดยใช้ทฤษฎีศักยภาพ และการเผยแพร่กระจายของสัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2542) ประกอบด้วย ปัจจัยประชากร ความรู้ด้านการท่องเที่ยว (Mowen & Minor, 2001) เจตคติที่มีต่อการท่องเที่ยว (Rokeach, 1970) การปฏิบัติกรรมการท่องเที่ยว (Pellegrino & Hilton, 2013; สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2554; ชนัดดา เทียนฤกษ์, 2557: 10)

1.2 การมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว (Mercado, 1991) ประกอบด้วย รูปแบบของกิจกรรมการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยว การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพการท่องเที่ยว สถานที่ ขนาดระยะเวลาที่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพการท่องเที่ยว และเหตุผลในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวตามหลักทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่ (เอกวิทย์ ณ ถลาง, 2544; สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2550; จำเนียร ชุณหโสภาค, 2553; Durkheim, 1976; Parsons, 1967)

2. ตัวแปรตาม

ตัวแปรตามการวิจัยเป็นการศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งภาพรวมจะศึกษาการพัฒนาและบูรณาการท่องเที่ยวตามแนวคิดของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2550) และเทิดชาย ช่วยบำรุง (2548) การจัดการตลาดด้านการท่องเที่ยว (9'Ps) ตามแนวคิดของ Kotler (1999) และ McCarthy & Perreault (1993)

ทั้งตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามในการวิจัยครั้งนี้จะตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 ที่ว่า ศักยภาพของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจังหวัดจันทบุรี และวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 ที่ว่า เพื่อทดสอบรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนที่เหมาะสมในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรี

การเก็บข้อมูลการวิจัย

การวิจัยการส่งเสริมศักยภาพโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรีมีขั้นตอนการเก็บข้อมูลการวิจัย ดังนี้

1. กิจกรรมสำรวจศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรี กิจกรรมดังกล่าวใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัยสำรวจศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรีของภาคีผู้ประกอบการท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรีทั้ง 400 คน แบ่งออกเป็น 5 อำเภอต่างๆ ในจังหวัดจันทบุรี เพื่อเห็นภาพรวมศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรีตามตัวแปรการวิจัย

ภาพที่ 3.1 กิจกรรมสำรวจศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรี

2. สำหรับกระบวนการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 2 ว่าด้วย การสร้างรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อให้สามารถเข้าร่วมการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรี ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อสร้างรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรี และทำการทดสอบรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรี โดยคณะผู้วิจัยนำผลการสำรวจมาทำการสร้างรูปแบบ และทดสอบ อาศัยแนวคิดหลัก 3 แนวคิดในการสร้างศักยภาพ ออกแบบการสร้างรูปแบบร่วมกับกลุ่มภาคีผู้ประกอบการท่องเที่ยวจำนวน 30 คน แนวคิดหลัก 3 แนวคิด ได้แก่ แนวคิดด้านศักยภาพ แนวคิดด้านการมีส่วนร่วม แนวคิดการตลาดเพื่อการท่องเที่ยว และแนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งกิจกรรมโดยทั่วไปมีดังนี้

2.1 กิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยว ด้วยรูปแบบบรรยายในลักษณะการประชุมปฏิบัติการ

ภาพที่ 3.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจังหวัดจันทบุรี
ที่มา: (วิมเนศวร ทะกอง, 2561)

2.3 ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดย การมีส่วนร่วมจากชุมชน เริ่มจากการเสวนาทิศทางพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรี มีการนำเสนอผลการสำรวจศักยภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรี นอกจากนี้จัดประชุมกลุ่ม

ย่อยในลักษณะสนทนากลุ่ม (focus group) จัดการความรู้ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนกับกลุ่มภาคีผู้ประกอบการท่องเที่ยวเพื่อสร้างรูปแบบศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจังหวัดจันทบุรี

ภาพที่ 3.3 กิจกรรมการสนทนากลุ่มเพื่อสร้างรูปแบบการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจังหวัดจันทบุรี

3 ประเมินและทดสอบรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรี โดยใช้แบบทดสอบการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจังหวัดจันทบุรีดังกล่าวประกอบด้วย การทดสอบด้านความรู้ ด้านเจตคติ และด้านทักษะและการปฏิบัติ ทั้งนี้จะทำการเปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมของภาคี และภายหลังจากการบรรยายจากการประชุมเชิงปฏิบัติการในลักษณะกลุ่มทดลองเดี่ยว (The single group time series design) ดังเกณฑ์การพิจารณาผลการทดสอบในตาราง 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงแบบแผนการทดสอบ

ก่อนการทดสอบ	ให้หลังทดสอบ	หลังการทดสอบ
T1	X	T2

สัญลักษณ์แสดงแบบแผนการทดสอบ

T1 = ศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนก่อนการทดสอบ

X = การประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจังหวัดจันทบุรี

T2 = ศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนหลังการทดสอบ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่า การเปรียบเทียบผลการทดสอบหลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการภาคีผู้ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรีจะมีคะแนนสูงกว่าก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ

อย่างไรก็ตาม การเก็บข้อมูลวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นภาคีการท่องเที่ยวจันทบุรี ได้แก่ ภาคีรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ผู้วิจัยให้สิทธิความสมัครใจของกลุ่มตัวอย่างในการเข้าร่วมการเก็บข้อมูลวิจัย

โดยคำนึง และเคารพศักดิ์ศรี และสิทธิของมนุษย์ที่ใช้เป็นตัวอย่างในการวิจัยทุกขั้นตอน โดยไม่หลอกลวง หรือ
 บีบบังคับ และไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

เครื่องมือการวิจัย

1. แบบสอบถาม

สำหรับการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 1 ศึกษาศักยภาพโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เครื่องมือการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม สำนวนศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจังหวัดจันทบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้ประยุกต์จาก จำเนียร ชุณหโสภาค (2553) ประกอบด้วย 5 ตอน (รายละเอียดภาคผนวก ก) ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภาคีผู้ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรี จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ สถานภาพของภาคีด้านการท่องเที่ยว ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน อำเภอที่อาศัยอยู่ และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 ศักยภาพของคนในชุมชน แบ่งออกเป็น ด้านความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว จำนวน 27 ข้อ ด้านเจตคติที่มีต่อการท่องเที่ยว จำนวน 40 ข้อ และด้านการปฏิบัติการท่องเที่ยว จำนวน 27 ข้อ

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว จำนวน 29 ข้อ

ตอนที่ 4 การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จำนวน 11 ข้อ

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพเพื่อส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยว

อย่างไรก็ตาม สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละตอนของแบบสอบถามสามารถแปลระดับค่าเฉลี่ยของคะแนนได้ดังนี้

ด้านความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 1-59 หมายถึง ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 60-100 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ด้านเจตคติที่มีต่อการท่องเที่ยว

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ไม่แน่ใจ ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ค่าเฉลี่ย 0.00-0.66 หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติ ค่าเฉลี่ย 0.67-1.32 หมายถึง ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ค่าเฉลี่ย 1.33-2.00 หมายถึง ปฏิบัติเป็นประจำ

ด้านการมีส่วนร่วม

ค่าเฉลี่ย 0.00-0.66 หมายถึง ไม่มีส่วนร่วม

ค่าเฉลี่ย 0.67-1.32 หมายถึง มีส่วนร่วมเป็นบางครั้ง

ค่าเฉลี่ย 1.33-2.00 หมายถึง มีส่วนร่วมเป็นประจำ

ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ค่าเฉลี่ย 0.00-0.66 หมายถึง ไม่เคยพัฒนา

ค่าเฉลี่ย 0.67-1.32 หมายถึง พัฒนาเป็นบางครั้ง

ค่าเฉลี่ย 1.33-2.00 หมายถึง พัฒนาเป็นประจำ

2. แนวคำถามการสนทนากลุ่ม

การตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2 รูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อให้สามารถเข้าร่วมการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยใช้คำถามการสัมภาษณ์การสนทนากลุ่ม โดยยังคงตั้งอยู่บนประเด็นด้านศักยภาพ (ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติการท่องเที่ยว) การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อเชื่อมโยงไปสู่รูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจังหวัดจันทบุรี ควรเป็นอย่างไร โดยมีประเด็นคำถามหลักๆ ดังนี้

1. ด้านความรู้
 - 1.1 การสร้างความร่วมมือของคนในชุมชนควรใช้การสื่อสารอย่างไร
 - 1.2 การรวมกลุ่มของชุมชนกิจกรรมท่องเที่ยวใดสร้างความร่วมมือได้ดีที่สุด
 - 1.3 การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกิจกรรมของชุมชนเป็นการสร้างความร่วมมือได้อย่างไร
 - 1.4 การสร้างความร่วมมือของคนในชุมชนด้านการท่องเที่ยวทำได้อย่างไร
 - 1.5 การทำสิ่งที่เป็ประโยชน์ต่อชุมชนสามารถสร้างความร่วมมือกับชุมชนได้อย่างไร
 - 1.6 การมีความคิดเห็นทิศทางเดียวกันเป็นการให้ความร่วมมือกับชุมชนได้อย่างไร
 - 1.7 ความสัมพันธ์เชิงเครือข่าย ทำให้สามารถดำเนินการท่องเที่ยวได้อย่างไร
2. ด้านเจตคติ
 - 2.1 ผลกระทบทางลบที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมีลักษณะเป็นอย่างไร
 - 2.2 ผลกระทบทางบวกที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมีลักษณะเป็นอย่างไร
 - 2.3 คุณลักษณะของนักท่องเที่ยวที่พึงประสงค์ควรเป็นอย่างไร
 - 2.4 การทำงานของภาคีเครือข่ายผู้ประกอบการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนควรเป็นอย่างไร
3. ด้านทักษะและปฏิบัติการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
 - 3.1 ชุมชนมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนอย่างไร
 - 3.2 ชุมชนมีการกำหนดสินค้าและบริการที่เหมาะสมอย่างไร
 - 3.3 การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในชุมชนทำอย่างไร
 - 3.4 ชุมชนมีส่วนช่วยส่งเสริมจุดขายให้กับแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างไร
 - 3.5 การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมอย่างไร
 - 3.6 การระดมความร่วมมือด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนทำอย่างไร
 - 3.7 ชุมชนพยายามออกแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างไร
 - 3.8 ชุมชนมีวิธีการสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวผู้มาเยือนได้อย่างไร
4. ความต้องการในการเสริมศักยภาพการท่องเที่ยว
 - 4.1 การให้บริการแก่นักท่องเที่ยว
 - 4.2 การพัฒนาทักษะของตนเองด้านการให้บริการ
 - 4.3 ความต้องการมีรายได้เพิ่มจากการท่องเที่ยว
 - 4.4 การแก้ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการด้านการท่องเที่ยว
 - 4.5 การสร้างชื่อเสียงให้ชุมชน
5. การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
 - 5.1 การพัฒนา และบูรณาการท่องเที่ยวทำได้อย่างไร
 - 5.2 แผนพัฒนาการท่องเที่ยว และการจัดการด้านการตลาดของชุมชนกระทำได้ดีหรือไม่อย่างไร
 - 5.3 ควรพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในเรื่องใด

- 5.4 รูปแบบและแนวทางการเสริมศักยภาพของคนในชุมชนควรทำอย่างไร
- 5.5 การพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนควรพัฒนาเรื่องใด
6. การจัดการความรู้
- 6.1 การสร้างความรู้เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรีทำอย่างไร
- 6.2 การจำแนกความรู้เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรีทำอย่างไร
- 6.3 การจัดเก็บความรู้เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรีทำอย่างไร
- 6.4 การจำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรีทำอย่างไร
- 6.5 การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรีทำอย่างไร
- 6.6 การประเมินผลเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรีทำอย่างไร
3. แบบทดสอบศักยภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

แบบทดสอบศักยภาพ เป็นแบบทดสอบก่อน และหลังกิจกรรมการเสริมศักยภาพในรูปแบบของการประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 30 ข้อ เพื่อใช้ทดสอบวัดผลก่อน-หลังเกี่ยวกับการเสริมศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนกับตัวแทนภาคีเครือข่าย 30 คน ในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยเลือกข้อคำถามจากแบบสอบถามที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป มาถามซ้ำ แบ่งออกเป็นวัดความรู้การท่องเที่ยว 15 ข้อ วัดเจตคติ 10 ข้อ และ ด้านปฏิบัติการท่องเที่ยว 10 ข้อ (รายละเอียดภาคผนวก ข)

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เนื่องจากการสำรวจภาพรวมการศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยได้ประยุกต์แบบสอบถามเครื่องมือการวิจัยจากจำเนียร ชุณหโสภาค (2553) การตรวจสอบเครื่องมือ นอกจากจะหาค่าความตรง (validity) แล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบความเชื่อถือได้ (reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลอง (try out) กับกลุ่มผู้ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดตราด จำนวน 30 คน โดยเฉพาะตอนที่ 2 ตอนที่ 3 และตอนที่ 4 โดยใช้การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของ Cronbach's Alpha ซึ่งค่าความเชื่อถือได้มี ดังนี้ (รายละเอียดภาคผนวก ค)

ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของชุมชน

ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว $\alpha = .723$

เจตคติที่มีต่อผลการท่องเที่ยวเชิงลบ $\alpha = .928$

เจตคติที่มีต่อผลการท่องเที่ยวเชิงบวก $\alpha = .875$

เจตคติที่มีต่อนักท่องเที่ยว $\alpha = .720$

เจตคติที่มีต่อภาคีท่องเที่ยวในชุมชน $\alpha = .877$

ทักษะและการปฏิบัติเกี่ยวกับการท่องเที่ยว $\alpha = .967$

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมศักยภาพการท่องเที่ยว $\alpha = .749$

การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน $\alpha = .968$

การวิเคราะห์ และตีความข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับข้อมูลที่เก็บจากแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยการวิเคราะห์สถิติหาความสัมพันธ์ ถดถอยเชิงพหุ (multiple regression) และเปรียบเทียบผลการทดสอบรูปแบบการสร้างศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนจังหวัดจันทบุรีด้วยสถิติค่า t-test (pair test)

สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ จะนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์พูดคุย และการสนทนากลุ่มมาใช้ ประกอบการอธิบายพรรณนาเสริมความต่อไป

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี